

Stratēģija un koncepcija ilgtspējīgai ātraudzīgo kokaugu stādījumu ierīkošanai un izmantošanai VPR

Projekts SRCplus

IEE/13/574/SI2.675729

Aivars Žandeckis
SIA EKODOMA

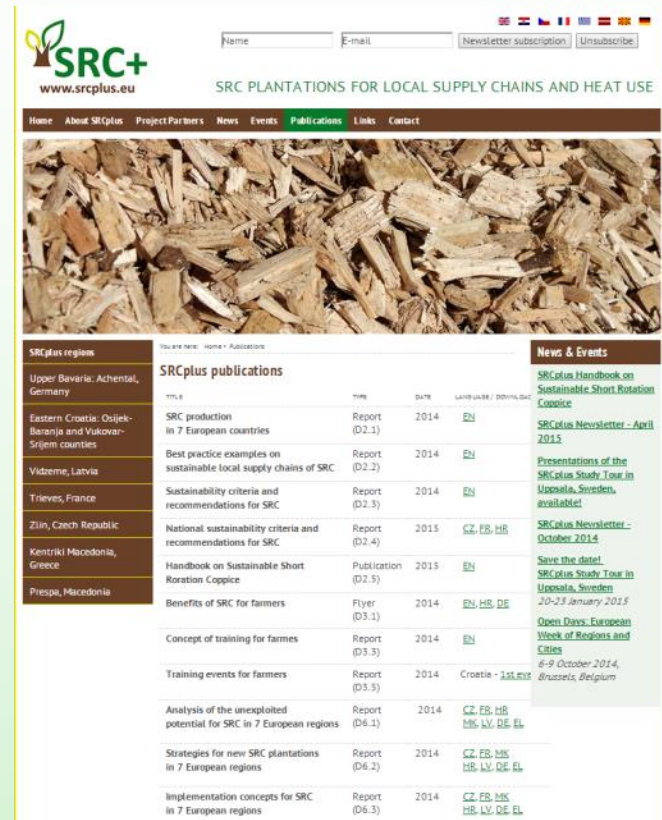

Mērķi

Piedāvāt stratēģiju un ieviešanas koncepciju ilgtspējīgai ātraudzīgo kokaugu stādījumu ierīkošanai un izmantošanai Vidzemes reģionā

1. Ilgtspējības kritēriji
2. Potenciāls Vidzemē
3. Stratēģija
4. Plantāciju ierīkošanas koncepcija
5. Zemes piemērotības un potenciāla izvērtējums

Materiāli ir pieejami projekta mājaslapā - <http://www.srcplus.eu>, sadaļā «Publikācijas»

The screenshot shows the SRCplus website interface. At the top, there is a logo for SRC+ and the tagline "SRC PLANTATIONS FOR LOCAL SUPPLY CHAINS AND HEAT USE". Below the logo, there are search fields for Name and E-mail, and buttons for Newsletter subscription and Unsubscribe. A navigation menu includes Home, About SRCplus, Project Partners, News, Events, Publications, Links, and Contact. The main content area features a large image of wood chips. Below this, there is a table of SRCplus publications and a sidebar with News & Events.

SRCPplus region	TITLE	TYPE	DATE	LANGUAGE	DOI/PUBL
Upper Bavaria: Aichental, Germany	SRC production in 7 European countries	Report (D.2.1)	2014	EN	
Eastern Croatia: Osijek-Baranja and Vukovar-Srijem counties	Best practice examples on sustainable local supply chains of SRC	Report (D.2.2)	2014	EN	
Vidzeme, Latvia	Sustainability criteria and recommendations for SRC	Report (D.2.3)	2014	EN	
Trièves, France	National sustainability criteria and recommendations for SRC	Report (D.2.4)	2015	CZ, ES, HR	
Zlín, Czech Republic	Handbook on Sustainable Short Rotation Coppice	Publication (D.2.5)	2015	EN	
Kentriki Macedonia, Greece	Benefits of SRC for farmers	Flyer (D.3.1)	2014	EN, HR, DE	
Prespa, Macedonia	Concept of training for farmers	Report (D.3.3)	2014	EN	
	Training events for farmers	Report (D.3.5)	2014	Croatia - 1st, EN	
	Analysis of the unexploited potential for SRC in 7 European regions	Report (D.6.1)	2014	CZ, ES, HR, MK, LV, DE, EL	
	Strategies for new SRC plantations in 7 European regions	Report (D.6.2)	2014	CZ, ES, MK, HR, LV, DE, EL	
	Implementation concepts for SRC in 7 European regions	Report (D.6.3)	2014	CZ, ES, MK, HR, LV, DE, EL	

News & Events

- SRCPplus Handbook on Sustainable Short Rotation Coppice
- SRCPplus Newsletter - April 2015
- Presentations of the SRCplus Study Tour in Uppsala, Sweden, available!
- SRCPplus Newsletter - October 2014
- Save the date! SRCplus Study Tour in Uppsala, Sweden 20-23 January 2015
- Open Days: European Week of Regions and Cities 8-9 October 2014, Brussels, Belgium

Analizētie pagasti

- Liezēres
- Alsviķu
- Beļavas
- Skujenes
- Jaunpiebalgas

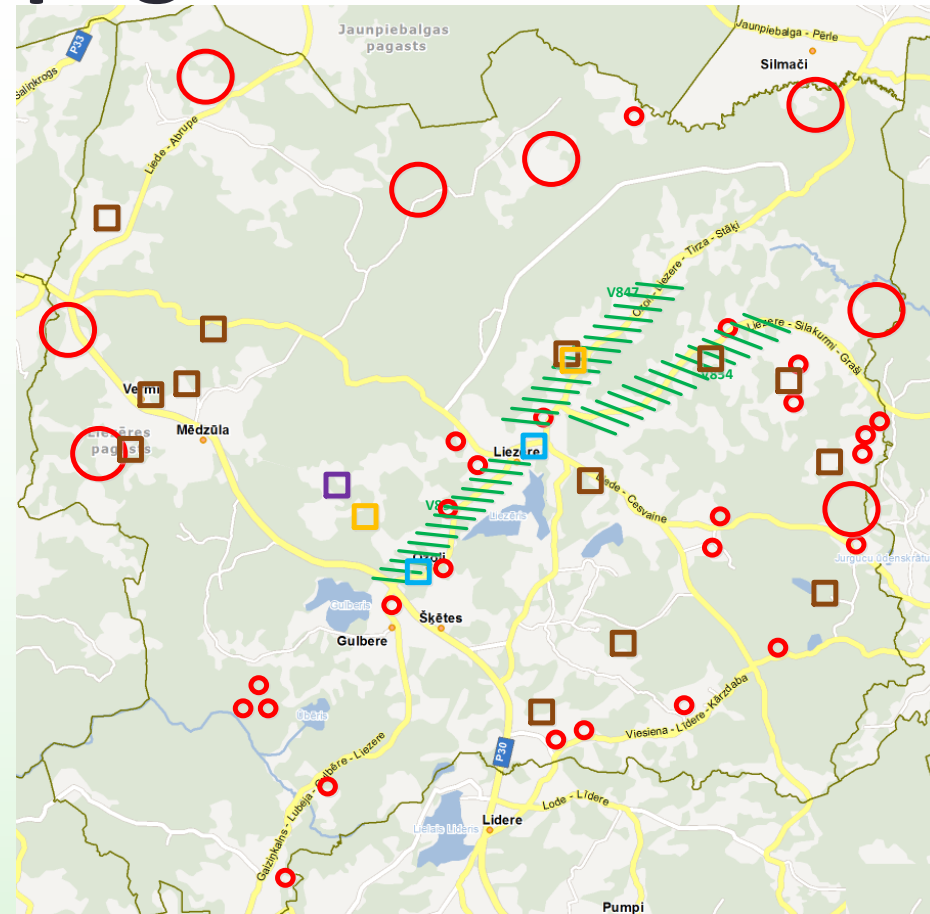

Stādījumu ilgtspējīgas ierīkošanas kritēriji

Kritērijs	Atbilstība	Informācijas avots
Zeme ar vērtību zem 25 ballēm	piemērota	Makovskis K., u.c., 2014
Zeme zem augstsprieguma elektrolīnijām	piemērota	AS „Augstsprieguma tīkls”, 2014 Pagastu teritoriālie plānojumi
Zeme pie dzelzceļa līnijām	piemērota	LR Valsts dzelzceļa administrācija, 2014
Zeme pie maģistrāliem autoceļiem	piemērota	Latvijas Valsts ceļi, 2014
Zeme, kas robežojas ar mežu masīviem	piemērota	Lauku atbalsta dienests, 2014 Pagastu teritoriālie plānojumi
Arheoloģijas, arhitektūras pieminekļu, kultūrvēsturiskie objektu vietas	nav piemērotas	Pagastu teritoriālie plānojumi
Mednieku kolektīvu teritorijas	piemērotas	Latvijas Mednieku savienība, 2014 Pagastu teritoriālie plānojumi
Mikroliegumu, aizsargājamu biotopu teritorijas (ĪADT)	nav piemērotas	Dabas aizsardzības pārvalde, 2014 Pagastu teritoriālie plānojumi
Bišu fermu atrašanās vietas	piemērotas	Pārtikas un veterinārais dienests, 2014 Pagastu teritoriālie plānojumi
Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas	piemērotas	LVĢMC, 2014
Teritorijas pie lielām dzīvnieku fermām	piemērotas	Pārtikas un veterinārais dienests, 2014
Teritorijas pie notekūdeņu dūņu attīrīšanas iekārtām	piemērotas	Pagastu teritoriālie plānojumi
Plūdu apdraudētās teritorijas	piemērotas	Pagastu teritoriālie plānojumi

Liezēres pagasts

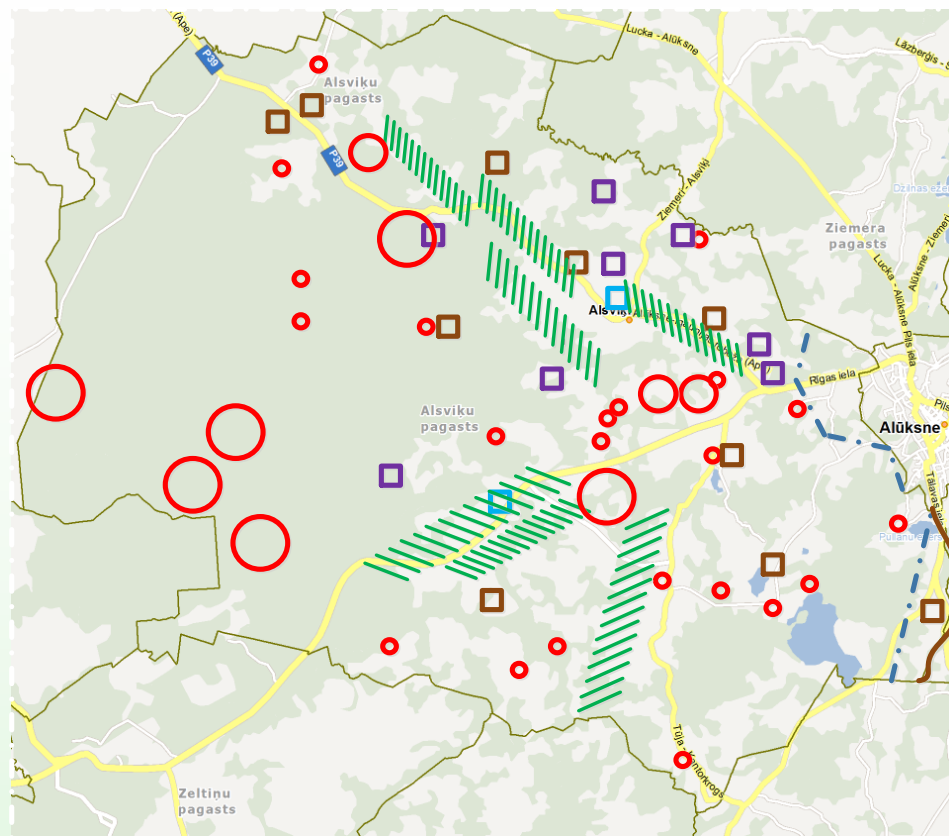
- Netālu atrodas divas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
- Blakus izvēlēto stādījumu vietām atrodas bišu ferma un dzīvnieku fermas
- No ainaviskā viedokļa ietekme ir pozitīva, jo potenciālā stādījumu vieta robežojas ar meža masīvu

	Īpaši aizsargājama dabas teritorija		Notekūdeņu attīrīšanas iekārta
	Kultūrvēsturisks objekts		Potenciālās stādījumu vietas
	Dzīvnieku ferma		Augstsprieguma līnija
	Bišu audzētava		Dzelzceļa līnija
	Potenciāli piesārņota vieta		Potenciāli aplūstošās teritorijas

Alsviķu pagasts

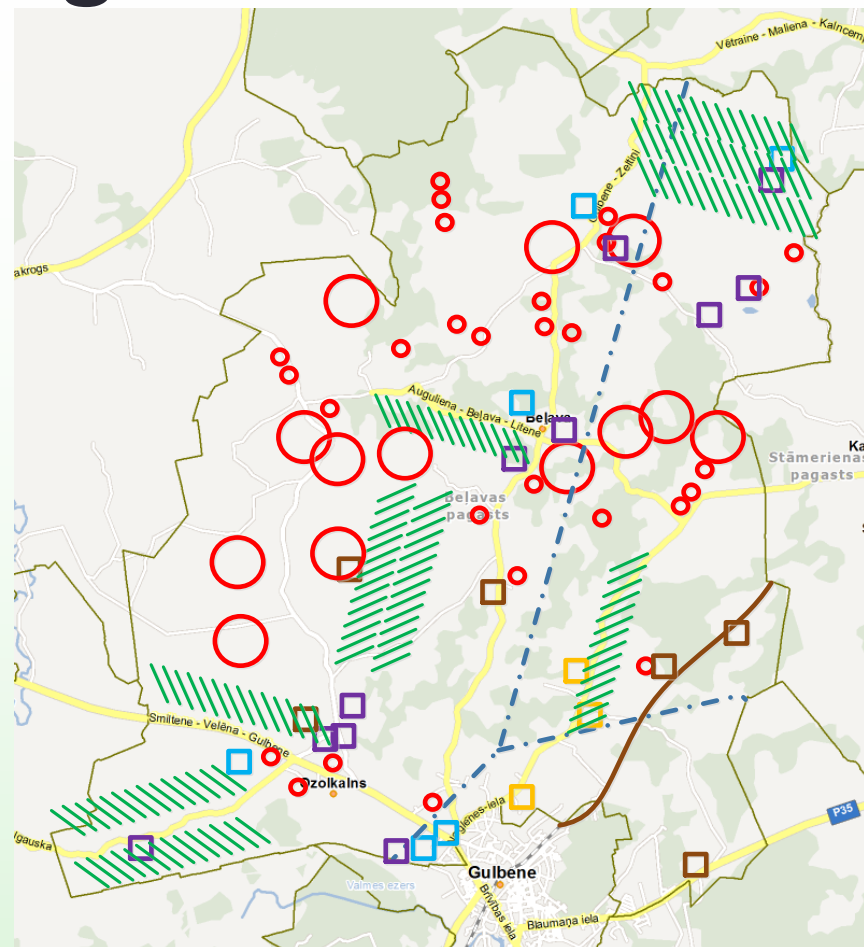
- Notekūdeņu attīrīšanas iekārta
- Divas zemnieku saimniecības, kas nodarbojas ar lopkopību
- Zemes gabals robežojas ar mežu masīvu, kas labi izskatīsies kopējā ainavā
- Apskatītās teritorijas atrodas netālu no reģionālā valsts autoceļa

	Īpaši aizsargājamā dabas teritorija		Notekūdeņu attīrīšanas iekārta
	Kultūrvēsturisks objekts		Potenciālās stādījumu vietas
	Dzīvnieku ferma		Augstsprieguma līnija
	Bišu audzētava		Dzelzceļa līnija
	Potenciāli piesārņota vieta		Potenciāli aplūstošās teritorijas

Beļavas pagasts

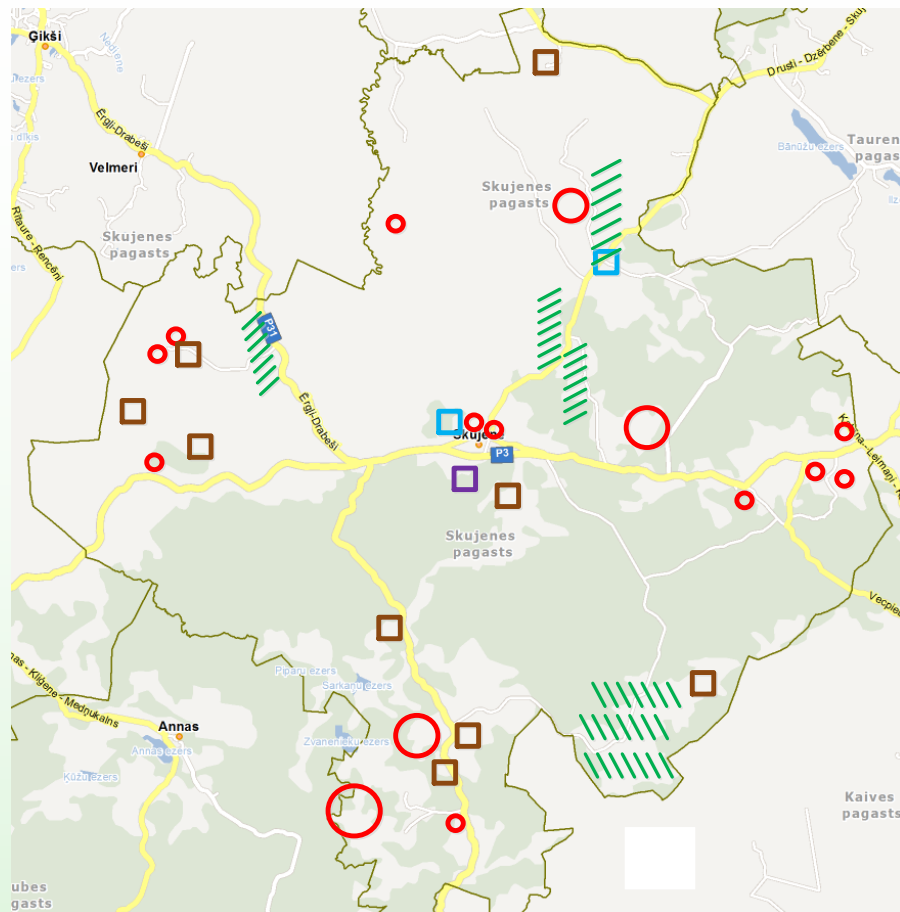
- Deviņas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
- Piecdesmit kultūrvēsturiskie objekti, ieskaitot Eiropas Savienības nozīmes biotopu (bioloģiski vērtīgo zālāju) atrašanās vietas
- Nepilnu 2 km attālumā no vienas potenciālās stādījumu vietas atrodas Beļavas ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārta

	Īpaši aizsargājamā dabas teritorija		Notekūdeņu attīrīšanas iekārta
	Kultūrvēsturisks objekts		Potenciālās stādījumu vietas
	Dzīvnieku ferma		Augstsprieguma līnija
	Bišu audzētava		Dzelzceļa līnija
	Potenciāli piesārņota vieta		Potenciāli aplūstošās teritorijas

Skujenes pagasts

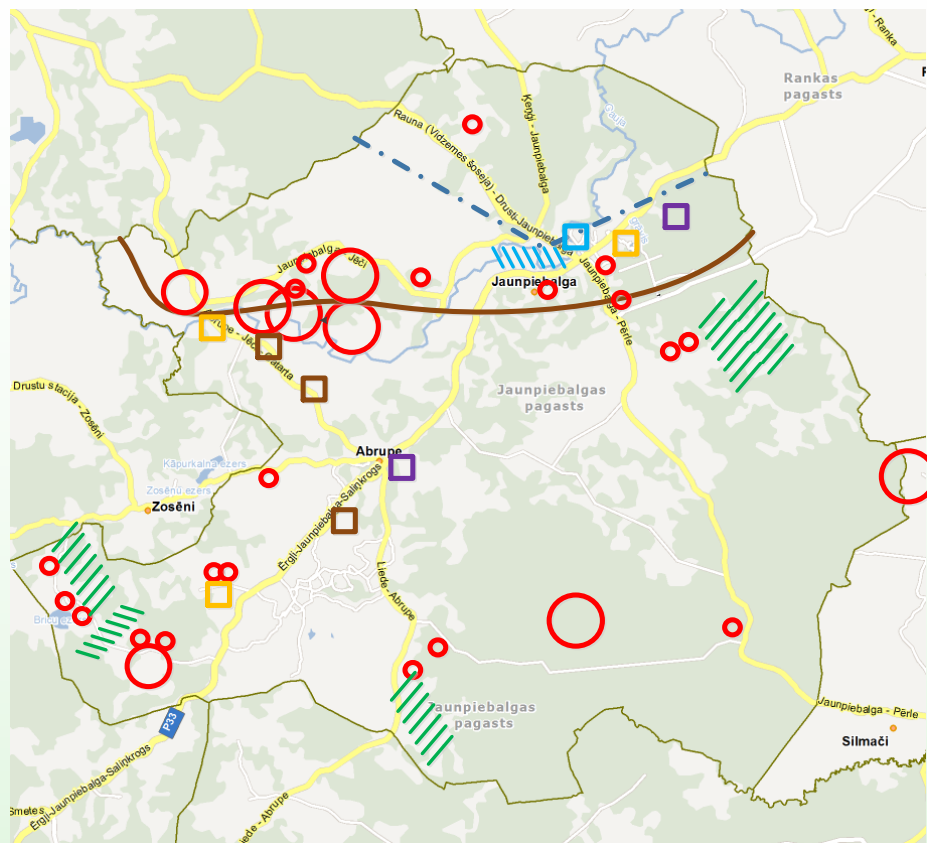
- Viens mikroliegums un salīdzinoši maz kultūrvēsturisko objektu
- Apskatīto teritoriju ieskauj mežs, un tā izvietota valsts vietējas nozīmes autoceļa malā
- 2 km attālumā no vienas potenciālās stādījumu vietas atrodas divas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas – Skujenes ciema NAI un Sērmūkšu pamatskolas NAI.

	Īpaši aizsargājamā dabas teritorija		Notekūdeņu attīrīšanas iekārta
	Kultūrvēsturisks objekts		Potenciālās stādījumu vietas
	Dzīvnieku ferma		Augstsprieguma līnija
	Bišu audzētava		Dzelzceļa līnija
	Potenciāli piesārņota vieta		Potenciāli aplūstošās teritorijas

Jaunpiebalgas pagasts

- Divi iespējamo stādījumu vietu piemēri (A daļā pie robežas ar Rankas pagastu) ir lauksaimniecībā izmantojamas zemes un tās robežojas ar mežu
- Šo stādījumu vietu tuvumā nav kultūrvēsturisko objektu un tās neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās

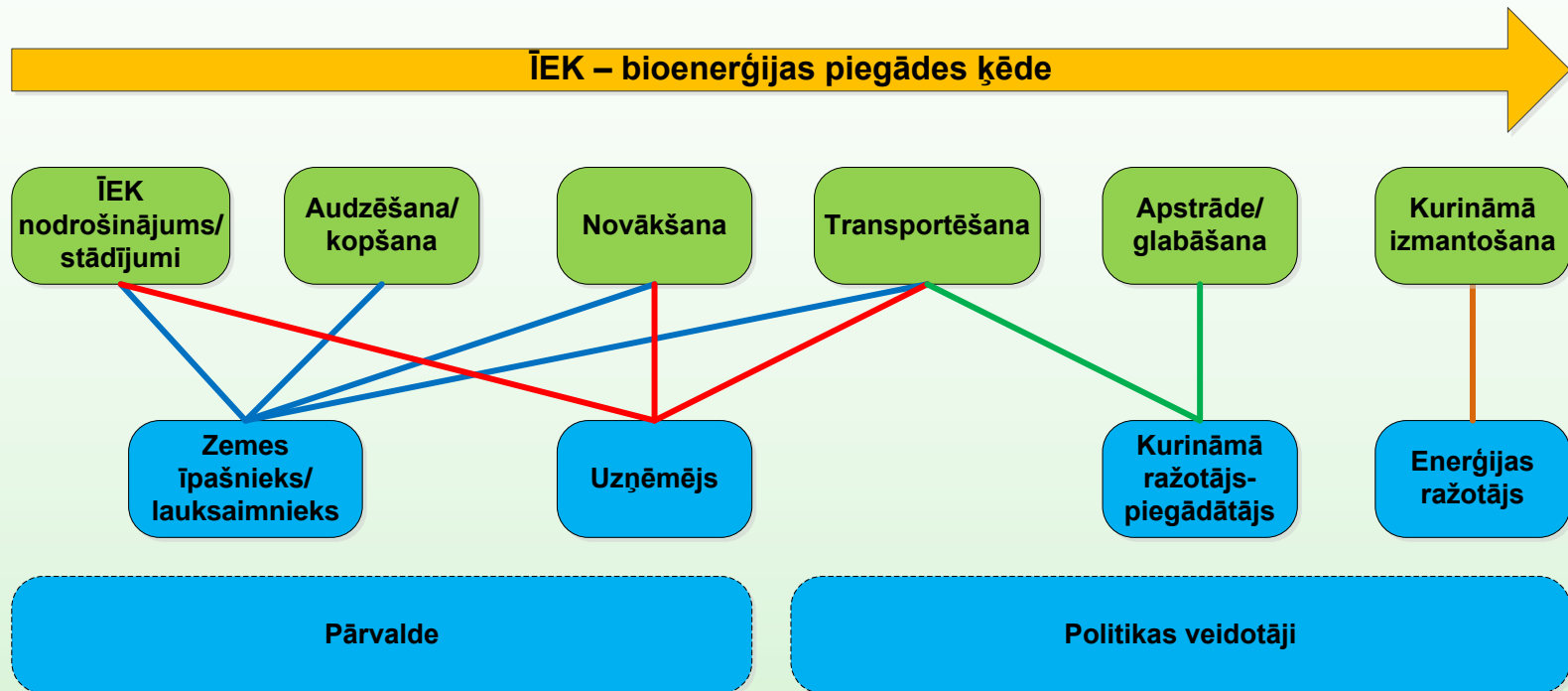

Galvenie secinājumi

1. Ierobežo – aizsargājamās teritorijas un objekti
2. Dzīvnieku fermu un notekūdeņu attīrīšanas iekārtu tuvums (nepieciešams potenciāla izvērtējums)
3. Ceļu pieejamība
4. Piemērotas teritorijas zem augstsprieguma elektrolīnijām un teritorijās ap dzelzceļa līnijām
5. Stādījumus ieteicams ierīkot teritorijās, kas robežojas ar mežu masīviem
6. Bišu dravu un mednieku kolektīvu esamībai potenciālo teritoriju tuvumā ir sekundāra nozīme
7. Detalizētāk ir jāvērtē pagastos esošās potenciāli piesārņoto teritoriju vietas un to piemērotība stādījumu ierīkošanai

Iesaistītās puses

Bioenerģijas piegādes ķēdē iesaistītas vairākas ieinteresēto pušu grupas, kas var būt iesaistītas gan tieši, gan netieši.

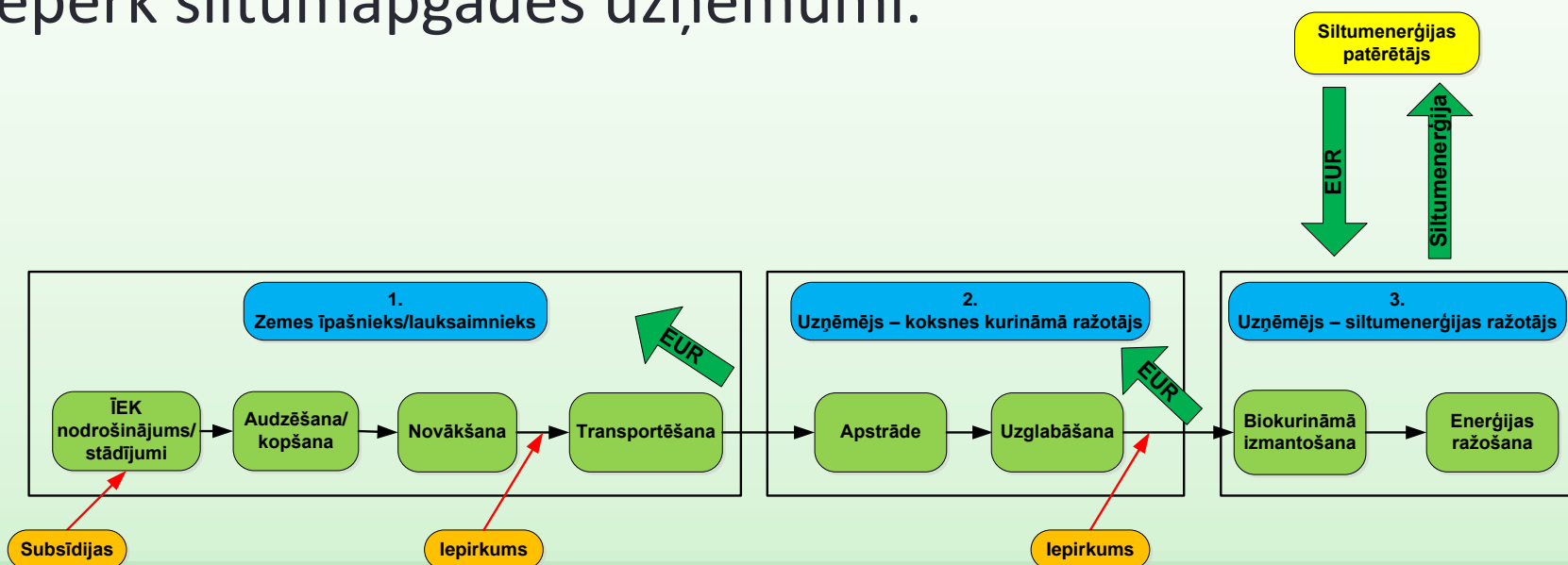
Piegādes ķēde Alsviķu un Beļavas pagastos

50 km rādiuss –
Alūksnes, Gulbenes
un Apes novadi.

Piegādes ķēdes modelis

Pieņemts, ka zemes īpašnieks un lauksaimnieks stāda, kopj, kā arī novāc ātraudzīgo kokaugu stādījumu ražu. Koksnes kurināmā ražotāji iepērk koksni un to sašķeldo. Šķeldas tiek uzglabātas un žāvētas, sasniedzot noteiktus kvalitātes kritērijus. Šķeldas no kurināmā ražotājiem iepērk siltumapgādes uzņēmumi.

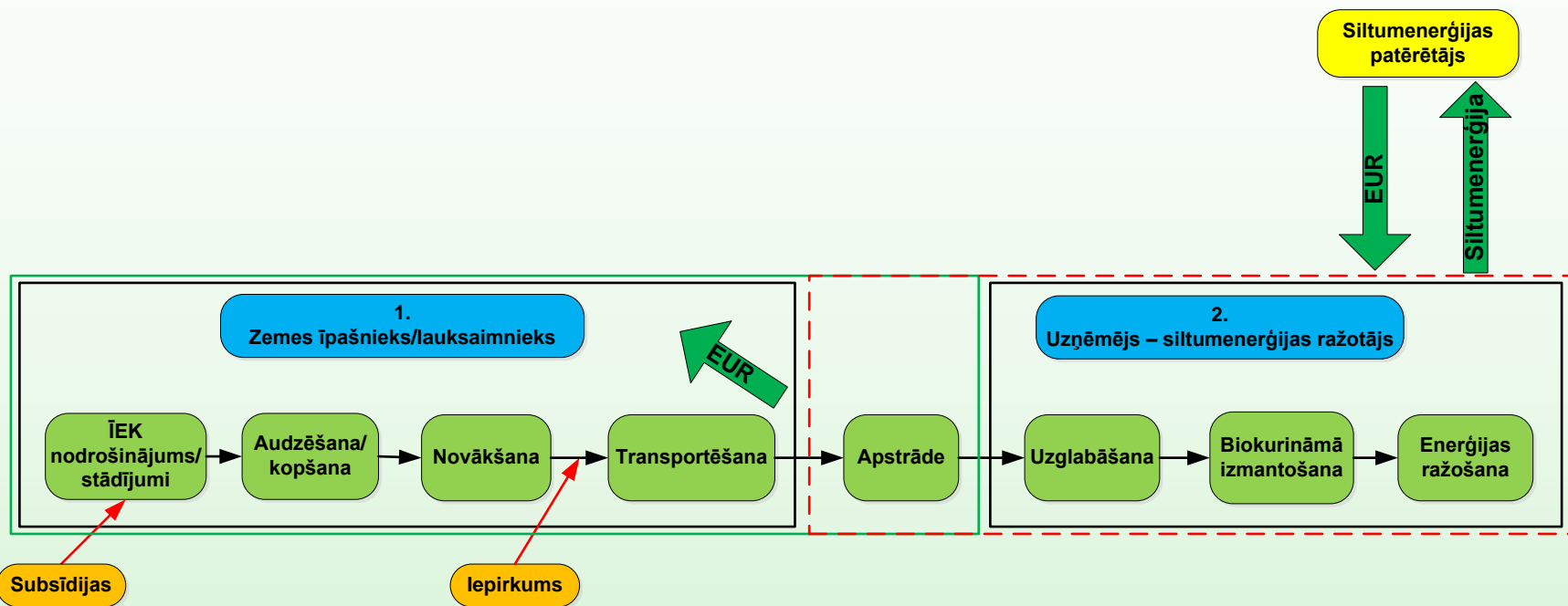
Piegādes ķēde Jaunpiebalgas, Liezēres un Skujenes pagastos

50 km rādiusā esošo novadu (Amatas, Jaunpiebalgas, Vecpiebalgas, Ērgļu, Madonas, Gulbenes, Smiltenes, Raunas un Priekuļu) lielākie kurināmā ražotāji, piegādātāji un patērētāji

Piegādes ķēdes modelis

Nopietni šķeldu kurināmā ražotāji šajā reģionā nav pārstāvēti, tādēļ šajā piegādes ķēdes modelī kurināmā ražotājs netiek iesaistīts

Galvenie secinājumi

- Tikai ar īscirtmeta atvasāju vai ātraudzīgo kokaugu stādījumiem nebūs iespējams nodrošināt visu pieprasījumu.
- Stādījumu ierīkošana ir labs veids, kā lietderīgi izmantot tās zemes platības, kas šobrīd netiek izmantotas.
- Ja katlu māja pieder pašvaldībai, jāapsver iespēju ātraudzīgo kokaugu stādījumus ierīkot pašvaldībai piederošās zemēs.

Galvenie secinājumi

- Meslošanai ir jāizskata iespēja izmantot notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņas, un katlu mājā radušos pelnus.
- Galvenie potenciālie patērētāji – katlumājas un koģenerācijas stacijas, granulu un brikešu ražotāji.

Vairāk informācijas

Aivars Žandeckis

Tālr.: 67323212

aivars.zandeckis@ekodoma.lv

Dagnija Lazdiņa

Tālr.: 26595683

dagnija.lazdina@silava.lv

Projekta mājaslapa: <http://www.srcplus.eu>

Sekoiet mums sociālajos tīklos:

<https://www.facebook.com/groups/716265301749562/>

<https://twitter.com/srcplus2014>

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union